

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ОДБОРА ЗА ЖАЛБЕ ГРАЂАНА
ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

за 2024. годину

Јануар 2025. године

Sadržaj

Поглавље I. Уводне напомене	3
Одјељак А. Оснивање Одбора за жалбе грађана	3
Одјељак Б. Састав Одбора за жалбе.....	3
Одјељак Ц. Правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана	4
 Поглавље II. Рад и активности Одбора за жалбе грађана.....	5
Одјељак А. Сједнице Одбора за жалбе.....	5
Одјељак Б. Поступање по жалбама грађана.....	5
Одјељак Ц. Жалбе на рад полицијских службеника Граничне полиције БиХ	7
Одјељак Д. Жалбе на рад полицијских службеника СИПА-е	15
Одјељак Е. Жалбе на рад полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ	15
Одјељак Ф. Остале активности Одбора за жалбе грађана.....	16

Прилози

На основу члана 19. став (1) тачка д) Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 36/08) и члана 5. став (1) тачка ф) Пословника о раду Одбора за жалбе грађана на рад полицијских службеника у полицијским тијелима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 84/09), Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ је на 49. сједници, одржаној 22. 01. 2025, усвојио и Парламентарној скупштини БиХ подноси сљедећи

ИЗВЈЕШТАЈ
о раду Одбора за жалбе грађана Парламентарне скупштине
Босне и Херцеговине за 2024. годину

ПОГЛАВЉЕ I.

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Одјељак А. Оснивање Одбора за жалбе грађана

Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ (у даљем тексту: Одбор за жалбе грађана) основан је у складу са Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 36/08) као тијело Парламентарне скупштине БиХ које у обављању својих активности дјелује искључиво на професионалним основама, не заступајући, не штитећи нити подривајући интересе било које политичке странке, организације, удружења или било којег народа у Босни и Херцеговини.

Одбор за жалбе грађана, у складу са Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре БиХ и Пословником Одбора за жалбе грађана на рад полицијских службеника у полицијским тијелима Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 84/09), надлежан је за:

- запримање, евидентирање, процјену и просљеђивање жалби на поступање полицијских службеника у Босни и Херцеговини, као и њихово упућивање надлежним полицијским тијелима;
- континуирано праћење у којој је фази предмет;
- иницирање одговарајућег поступка против подносиоца жалбе у случају лажне или тенденциозне жалбе;
- вођење свих одговарајућих евиденција и база података о жалбама грађана против полицијских службеника Босне и Херцеговине, резултатима истраге и другим факторима на основу којих је покренут дисциплински или кривични поступак;
- давање свих информација подносиоцу жалбе у вези с његовом жалбом;
- информисање Парламентарне скупштине БиХ о свом раду те
- обављање осталих послова прописаних законом.

Одјељак Б. Састав Одбора за жалбе грађана

Сходно одредбама Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре БиХ, Одбор за жалбе грађана има седам чланова који се бирају између угледних и уважених грађана који нису запослени у полицијским тијелима БиХ. Чланови Одбора морају имати високу стручну спрему, најмање пет чланова Одбора морају бити дипломирани правници и у њему морају бити заступљени сви конститутивни народи.

Кандидат за члана Одбора за жалбе грађана не може бити члан политичке странке ни лице осуђено за кривично дјело, осим за кривично дјело из области сигурности саобраћаја.

За чланове Одбора за жалбе грађана у мандатном периоду 2021 - 2025. именовани су¹:

- 1. Борис Буха, председник,**
- 2. Вјекослав Вуковић, први замјеник председника,**
- 3. Семир Шут, други замјеник председника,**
- 4. Хана Кораћ, чланица,**
- 5. Тихомир Маринчић, члан, и**
- 6. Мерима Шендеровић, чланица.**

Члан Одбора Мирослав Јањић поднио је оставку на чланство, након чега је Парламентарна скупштина БиХ усвојила Одлуку о разрешењу дужности члана Одбора за жалбе грађана као независног тијела полицијске структуре Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 79/24).

Одјељак Ц. Правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана

Правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана одређен је чланом 1. став (2) Закона о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине, у којем је наведено:

На сва питања организације и управљања те друга питања битна за функционисање тијела успостављених овим законом и односа између институција БиХ и односа према правним и физичким лицима, у мјери у којој нису прописана овим законом, примјењују се Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине и Закон о управи.

Сходно наведеној одредби, правни оквир дјеловања Одбора за жалбе грађана чине:

- а) Закон о независним и надзорним тијелима полицијске структуре Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, број 36/08),
- б) Закон о министарствима и другим органима управе Босне и Херцеговине („Службени гласник БиХ“, бр. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13 и 19/16),
- ц) Закон о управи („Службени гласник БиХ“, бр. 32/02, 102/09 и 72/17),
- д) Пословник о раду Одбора за жалбе грађана („Службени гласник БиХ“, број 84/09).

¹ "Службени гласник БиХ", број 10/21

ПОГЛАВЉЕ II.

РАД И АКТИВНОСТИ ОДБОРА ЗА ЖАЛБЕ ГРАЂАНА

Одјељак А. Сједнице Одбора за жалбе грађана

У 2024. години Одбор за жалбе грађана одржао је 13 сједница, и то како слиједи:

Сједнице	Датум одржавања сједница
36. сједница	29. 01. 2024. од 17.00 часова
37. сједница	27. 02. 2024. од 17.00 часова
38. сједница	26. 03. 2024. од 17.00 часова
39. сједница	22. 04. 2024. од 17.00 часова
40. сједница	22. 05. 2024. од 17.00 часова
41. сједница	28. 05. 2024. од 17.00 часова
42. сједница	14. 06. 2024. од 17.00 часова
43. сједница	09. 07. 2024. од 17.00 часова
44. сједница	29. 08. 2024. од 17.00 часова
45. сједница	19. 09. 2024. од 17.00 часова
46. сједница	10. 10. 2024. од 17.00 часова
47. сједница	14. 11. 2024. од 17.00 часова
48. сједница	11. 12. 2024. од 17.00 часова

На наведеним сједницама Одбора за жалбе грађана разматрано је укупно 167 тачака дневног реда, у оквиру којих је анализирано 105 жалби² те извјештаји надлежних полицијских тијела на нивоу Босне и Херцеговине, 17 информација и обавјештења надлежних полицијских агенција, те 45 других тачака дневног реда.

Одјељак Б. Поступање по жалбама грађана

У извјештајном периоду за потребе рада Одбора за жалбе грађана запримљено је, евидентирано и комплетирано 115 жалби које су се односиле на рад полицијских службеника у полицијским агенцијама на нивоу Босне и Херцеговине, и то:

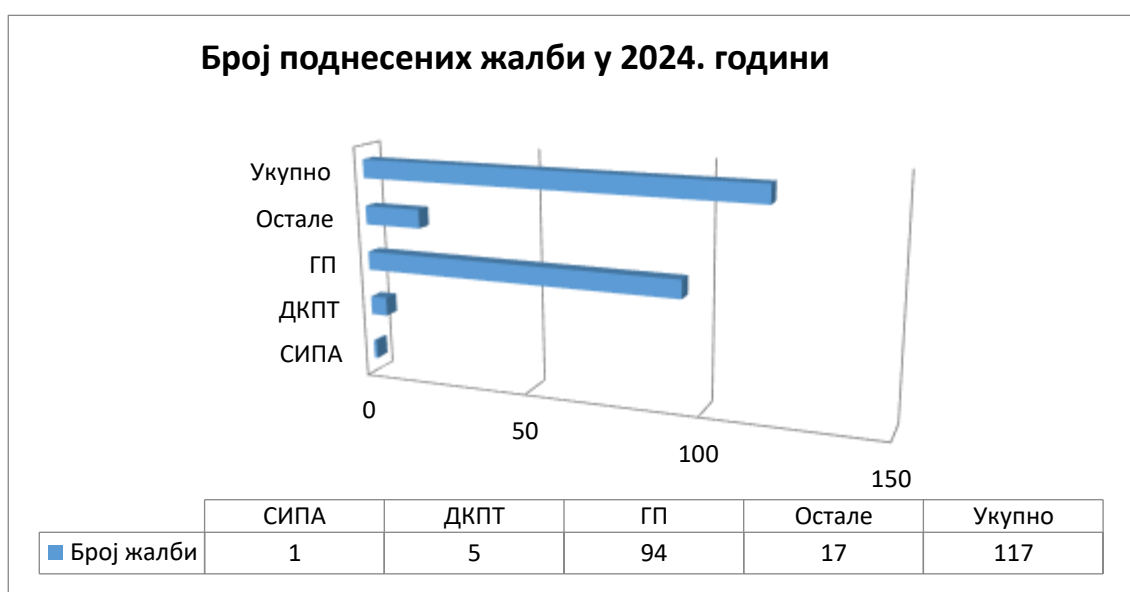
- 92 жалба поднесена је против полицијских службеника Граничне полиције БиХ,
- пет жалби поднесено је против полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ (ДКПТ),

² У склопу 104 жалбе разматрано је и 15 жалби које су запримљене током 2023. године.

- једна жалба поднесена је против полицијских службеника Државне агенције за истрагу и заштиту (СИПА),
- 17 жалби поднесено је против полицијских службеника различитих полицијских тијела на нивоу ентитета и кантона, за које Одбор за жалбе грађана није био надлежан, те су грађанима пружене информације којим институцијама требају упутити своје жалбе.

Током 2024. године путем службене *e-mail* адресе Одбора за жалбе грађана запримљено је 54 пријава. На све упите и пријаве благовремено је одговорено, те су жалбе достављене надлежним институцијама на поступање. Такође, грађанима су, према потреби, достављене тражене информације.

ГРАФИКОН бр. 1

Од укупног броја запримљених жалби током 2024. године, Одбор за жалбе грађана на сједницама је разматрао 105 жалби.

Поступајући по жалбама и извјештајима надлежних полицијских тијела Босне и Херцеговине, Одбор за жалбе грађана **општим консензусом** усвојио је 36 закључака који су достављени надлежним полицијским тијелима. Такође, на захтјев грађана упућена су три обавјештења о резултатима истрага по жалбама, те два захтјева за достављање информација од надлежних институција.

Одјељак Ц. Жалбе на рад полицијских службеника Граничне полиције БиХ

Током 2024. године Одбор за жалбе грађана разматрао је 97 жалби на рад и поступање полицијских службеника Граничне полиције БиХ, заједно са извјештајима о обављеним прелиминарним провјерама, односно спроведеним интерним поступцима Граничне полиције БиХ.

Одбор за жалбе грађана једногласно је усвојио 97 извјештаја о извршеним прелиминарним провјерама и интерним истрагама Граничне полиције БиХ, при чему је 95 извјештаја прихваћено након првог разматрања, док су два враћена на допуну у складу са смјерницама Одбора, и то:

- у предмету број: 05/2-50-17-1620/24, по жалби грађанина Ш.О., Одбор за жалбе грађана на 45. сједници одгодио је изјашњење о Информацији Граничне полиције БиХ, број: 17-07-34-7-4913/24 од 23. 08. 2024. У вези с овим предметом Одбор за жалбе грађана затражио је допуну Информације на начин да се утврди да ли су у ранијем периоду над именованим вршене детаљне граничне контроле и провјере, те да ли Гранична полиција БиХ располаже информацијом о постојању захтјева неке од надлежних институција да се над истим врше детаљне провјере;
- у предмету број: 05/2-50-17-2343/24, Одбор за жалбе грађана на 48. сједници одгодио је изјашњење о Извјештају Граничне полиције БиХ о извршеним прелиминарним провјерама, број: 17-07-34-4-10033/24 од 20. 11. 2024. У вези с овим предметом Одбор за жалбе грађана затражио је допуну Извјештаја Граничне полиције БиХ на начин да се додатно расвијетле околности у вези са предметним догађајем, са посебним освртом да ли је полицијски службеник одложио службено оружје у прописаном року након окончања радног времена. Такође, Одбор сматра битним да се у вези са питањем одлагања службеног оружја полицијског службеника С.Ж. очитује и командирца ЈГП Орашје С.Б.

Разматрајући жалбе и извјештаје о извршеним прелиминарним провјерама и интерним истрагама Граничне полиције БиХ, Одбор за жалбе грађана усвојио је и следеће закључке у вези са предметима, и то:

- у вези са предметом број: 05/2-50-17-687/24, Одбор за жалбе грађана усвојио је Закључак да се од Управе за индиректно опорезивање БиХ затражи информација о околностима и правном основу за различито поступање службеника ове институције у вези са враћањем грађанина А.А. 29. 09. 2023. на МГП Шепак, због превоза недозвољене робе за коју је био потребан преглед фитосанитарног инспектора, те дозволом другог

службеника Управе за индиректно опорезивање БиХ да наведени грађанин истог дана с истом робом уђе у Босну и Херцеговину на МГП Каракај без прегледа фитосанитарног инспектора;

- у вези са предметом број: 05/2-50-17-2407/23, Одбор за жалбе грађана усвојио је Закључак да се Извјештај Граничне полиције БиХ о извршеним прелиминарним провјерама, број: 17-07-34-7-10591/23 од 30. 01. 2024, достави Централном истражном уреду Граничне полиције БиХ, како би се извршиле додатне провјере на индиције да су подаци из службених евиденција Граничне полиције БиХ неовлашћено уступљене трећим лицима;
- у вези са предметом број: 05/2-50-17-458/24, Одбор за жалбе грађана усвојио је Закључак према којем се од Граничне полиције БиХ тражи да изврши анализу на који начин се може унаприједити систем логовања у Централну базу података о странцима, на начин да се јасно зна ко је и када извршио логовање, те за кога је вршена провјера података приликом логовања;
- у вези са предметом број: 05/2-50-17-883/24, Одбор за жалбе грађана усвојио је Закључак којим се сугерише Канцеларије за професионалне стандарде и унутрашњу контролу Граничне полиције БиХ да као основ за свој рад приликом извођења мишљена и закључка у истрагама не користе правну праксу у појединачним рјешењима Одбора за жалбе полицијских службеника;
- у вези са предметом број: 05/2-50-17-1098/24, Одбор за жалбе грађана усвојио је Закључак којим се сугерише Граничној полицији БиХ да размотри могућност утврђивања термина када грађани могу приступити јединицама Граничне полиције БиХ у вези с административним захтјевима, како би се избјегле ситуације које су биле предметом жалбе;
- у вези са предметом број: 05/2-50-17-1218/24, жалба грађанина М.М., Одбор за жалбе грађана тражи од Канцеларије за професионалне стандарде и унутрашњу контролу да грађанина обавијести о његовом статусу у вези с предметним питањем;
- у вези са предметом број: 05/2-50-17-1261/24 Одбор за жалбе грађана поново истиче Закључак Одбора из Извјештаја о раду за 2023. годину у којем је наведено: "Позивају се Министарство безбједности БиХ, Гранична полиција БиХ и Министарство комуникација и транспорта БиХ да отпочну процес преноса надлежности и обавезе вршења КДЗ контроле на аеродромима у Босни и Херцеговини на управитеље аеродрома у складу с европском праксом". Сходно цитираном закључку, Одбор позива менаџмент Граничне полиције БиХ да покрене активности у

правцу рјешавања питања КДЗ контрола на аеродромима Босне и Херцеговине;

- у вези са предметом број: 05/2-50-17-879/24, Одбор за жалбе грађана усвојио је Закључак да се Извјештај Граничне полиције БиХ о извршеним прелиминарним провјерама, број: 17-07-34-7-5288/24 од 13. 08. 2024, достави Централном истражном уреду Граничне полиције БиХ, како би у оквиру своје надлежности предузели одговарајуће мјере с циљем утврђивања да ли се ради о лажном пријављивању и ометању службене особе у вршењу њене дужности;
- у вези са предметом број: 05/2-50-17-1118/24, Одбор за жалбе грађана усвојио је Закључак да се Извјештај Граничне полиције БиХ о извршеним прелиминарним провјерама, број: 17-07-34-7-5410/24 од 22. 08. 2024, достави Централној истражној канцеларији Граничне полиције БиХ, како би могли извршити провјере детаљно изнесених навода и индиција против полицијског службеника Граничне полиције БиХ. Канцеларија за професионалне стандарде и унутрашњу контролу Граничне полиције БиХ задужује се да у случају нових сазнања у вези с овим предметом информацију достави и Одбору за жалбе грађана.

Међу разматраним жалбама и наводима изнесеним у њима, за њих седам утврђена је основаност те је поднесен захтјев за покретање дисциплинског поступка против одговорних полицијских службеника, 49 навода оцијењено је као "неосновани", док је за пријаву 48 дјела, према извјештајима Граничне полиције БиХ, утврђено да "нема довољно доказа".

У свим предметима у којима је, према извјештајима Граничне полиције БиХ, поднесен захтјев за спровођење дисциплинског поступка затражено је да Гранична полиција БиХ по окончању дисциплинских поступака против полицијских службеника о резултатима поступка извијести Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ. Према информацијама Граничне полиције БиХ, окончано је пет дисциплинских поступака, при чему су у четири поступака изречене дисциплинске санкције – новчане казне у трајању два до шест мјесеци, казнени бодови, те обустављање унапређења у виши чин, односно дисциплинске мјере за лакшу повреду службене дужности, док у једном поступку није утврђена одговорност полицијског службеника.

Гранични прелази Босне и Херцеговине на којима су грађани током 2024. подносили жалбе на поступање полицијских службеника Граничне полиције БиХ су следећи:

Гранични прелаз БиХ	Број жалби
МГП Аеродром Сарајево	10
МГП Аеродром Бања Лука	1
МГП Аеродром Тузла	3
МГП Градишка	4
МГП Изачић	2
МГП Велика Кладуша	4
МГП Брод	4
МГП Босански Шамац	2
МГП Орашје	3
МГП Шепак	3
МГП Вардиште	5
МГП Увац	2
МГП Брчко	2
МГП Дољани	4
МГП Добрљин	3
МГП Свилај	4
МГП Клобук	1
МГП Каракај	3
МГП Градина	3
МГП Попови	2
МГП Братунац	1
МГП Костајница	1
МГП Каменско	1
МГП Иваница	1
МГП Нови Град	1
МГП Звирићи	1
МГП Стрмица	2
МГП Хум	1

Међу жалбама, током извјештајног периода, њих осам односило се на више граничних пријелаза и Граничну полицију БиХ уопштено, а биле су у вези са задржавањем и детаљним контролама возила и путника на граничним прелазима и граничном појасу.

Осталих 15 жалби нису у вези са повредом службене дужности полицијских службеника у току рада, већ су углавном окарактерисане као жалбе које су производ личних сукоба између подносилаца жалбе и полицијских службеника.

Разлози за подношење жалби на рад полицијских службеника Граничне полиције БиХ

Разлози³ за подношење жалби могу се подијелити на сљедеће:

1. Непримјерена комуникација, злоупотреба положаја, дрско и непрофесионално понашање полицијских службеника (45 основа за подношење жалби)

Одбор за жалбе грађана у више наврата скретао је пажњу Граничној полицији БиХ на обавезу поштовања кодекса понашања полицијских службеника, са посебним акцентом на опхођење и комуникацију са грађанима приликом контроле преласка границе. Приликом разматрања жалби констатовано је да је у већини случајева незадовољство грађана условљено непримјереном, сувишном комуникацијом полицијских службеника, те у неким случајевима дрским и непрофесионалним поступцима полицијских службеника.

Одбор за жалбе грађана увијек истиче став према којем Гранична полиција БиХ треба континуирано полицијским службеницима скретати пажњу на избјегавање непотребне и прекомјерне комуникације с грађанима, те на обавезу досљедног поштовања етичког кодекса и правила службе.

2. Пријаве коруптивног дјеловања полицијских службеника Граничне полиције БиХ (4 основа за подношење жалби)

Од 4 случаја пријаве коруптивног дјеловања само у једном је доказана основаност навода из жалби, те је покренут дисциплински поступак за тежу повреду службене дужности. У осталим случајевима пријаве коруптивног дјеловања полицијских службеника Граничне полиције БиХ наводи нису могли бити ни потврђени нити одбачени, јер није било довољно доказа за то. У већини ових предмета коришћени су докази прикупљени са видео-надзора на предметним граничним прелазима, а што је у складу са сталним истицањем потребе Одбора за жалбе грађана ка успостављању функционалног система видео-надзора на свим граничним прелазима, како би се могућност коруптивног дјеловања полицијских службеника Граничне полиције БиХ свела на најмању могућу мјеру. У свим предметима у којима су постојале индиције за могућа кривична дјела полицијских службеника Одбор је затражио да се они доставе Централној истражној канцеларији Граничне полиције БиХ, како би у оквиру своје надлежности предузели одговарајуће мјере.

³У једној жалби истакнуто је више навода и основа по којима се жалба подноси.

3. Предуго задржавање на граничним прелазима, детаљне граничне провјере приликом преласка границе Босне и Херцеговине, начин вршења граничних контрола и провјера, те контроле у граничном појасу (39 основа за подношење жалбе)

Сходно извјештајима Граничне полиције БиХ о спроведеним интерним провјерама и истрагама утврђено је да је задржавање на граничним прелазима условљено објективним околностима на граничним прелазима који се односи на недовољан број полицијских службеника, те појачану фреквенција путника на граничним прелазима.

Наиме, и у овом извјештајном периоду доминатан је проблем недовољног броја полицијских службеника који би могли благовремено извршавати све послове и радне задатке, а са чиме се Гранична полиција БиХ већ дуже вријеме суочава. Овај проблем је посебно изражен на најфреквентнијим граничним прелазима.

У вези са пријавама грађана које су се односиле на детаљне граничне контроле и задржавања на граничним прелазима, Одбор за жалбе грађана утврдио је да су наводи из пријава тачни, али да су радње предузете у конкретним случајевима саставни дио процедура Граничне полиције БиХ и у складу су са законским прописима који су на снази у Босни и Херцеговини.

У извјештајима Граничне полиције БиХ, у вези с овим питањем, истакнуто је да је на званичној интернет страници Граничне полиције БиХ јавно објављено и објашњено поступање у случајевима када се лица приликом сваког преласка државне границе задржавају, те је наведено да полицијски службеници Граничне полиције БиХ приликом обављања граничних провјера поступају у складу са одредбама Закона о граничној контроли и одредбама Правилника о начину обављања граничних провјера и уноса података у путне исправе, којом приликом су, између осталог овлашћени да обаве провјере у потражним и другим евиденцијама, те да зауставе и задрже лице у времену потребном за обављање граничних провјера. Поред наведеног, у извршавању ових послова полицијски службеници Граничне полиције БиХ примјењују и полицијска овлашћења прописана Законом о полицијским службеницима БиХ. Приликом обављања детаљних граничних провјера, полицијски службеници Граничне полиције БиХ остварују директан приступ потражним и другим евиденцијама, односно релевантним базама података, укључујући и базе података других надлежних органа и Интерпола, те поступају у складу са наложеним мјерама и информацијама садржаним у поменутих базама. Узимајући у обзир надлежности Граничне полиције БиХ као и чињеницу да Гранична полиција БиХ није власник већ искључиво корисник података и информација уписаних у базе података надлежних органа, с циљем рјешавања "статуса лица" потребно је да се они обрате органу пред којим је евентуално вођен поступак или који је предузимао мјере и радње према њима. Такође је наведено да је Граничне полиције БиХ дужна према лицима над којима се врше граничне провјере

предузимати мјере и радње сходно захтјеву надлжених органа које су уписане у базе података, а уколико лица поднесу захтјев за достављање информације о разлозима задржавања приликом обављања граничних провјера, Гранична полиција БиХ по њима не може достављати одговоре.

Такође, истицале су се и жалбе на сам начин вршења граничних контрола, посебно на аеродромима, а у вези са спорним предметима које су полицијски службеници морали одузимати од грађана у складу са правилима аеродромских оператера.

4. Остале жалбе (15 основа за подношење жалбе)

Остале жалбе односе се на питања нарушених међусобних личних односа између грађана и полицијских службеника Граничне полиције БиХ или се, пак, генерално односе на поступање полицијских службеника изван обављања службе на граничним прелазима Босне и Херцеговине.

И у овом извјештајном периоду биле су актуелне жалбе које су се односиле на прописно истицање заставе Босне и Херцеговине на граничним прелазима, те одржавање граничних прелаза.

У свим случајевима Гранична полиција БиХ извјестила је Одбор да није надлежна за одржавање граничних прелаза Босне и Херцеговине. Наиме, чланом 14. став (1) Закона о граничној контроли ("Службени гласник БиХ", бр. 53/09, 54/10 и 47/14) прописано да је Управа за индиректно опорезивање БиХ надлежна за послове изградње, доградње, реконструкције, управљања и одржавања објеката и инфраструктуре на граничним прелазима, а Правилником о стандардима и условима изграђености и опремљености граничних прелаза ("Службени гласник БиХ", број 90/17) прописано је да планирање, изградњу и опремање граничних прелаза спроводи надлежно тијело за управљање и одржавање граничних прелаза, односно Управа за индиректно опорезивање БиХ. Чланом 3. став (6) наведеног правилника прописано је да сви гранични прелази морају бити опремљени уредним, чистим и правилно истакнутим заствама Босне и Херцеговине.

Актуелно питање и даље је путовање малољетних лица без сагласности другог родитеља. Све жалбе оцијењене су као неосноване, јер су сва малољетна лица посједовала важеће путне исправе, путовала су у пратњи једног родитеља, те ни у једном случају орган надлежан за издавање путних исправа није запримио било какав захтјев, наредбу или рјешење другог надлежног органа о забрани путовања, или посебним условима путовања за малољетна лица због којих су жалбе поднесене.

У вези с овим питањем Одбор истиче члан 18. став (2) Закона о путним исправама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 4/97, 1/99, 9/99, 10/01, 27/00, 32/00, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08, 39/08 и 60/13):

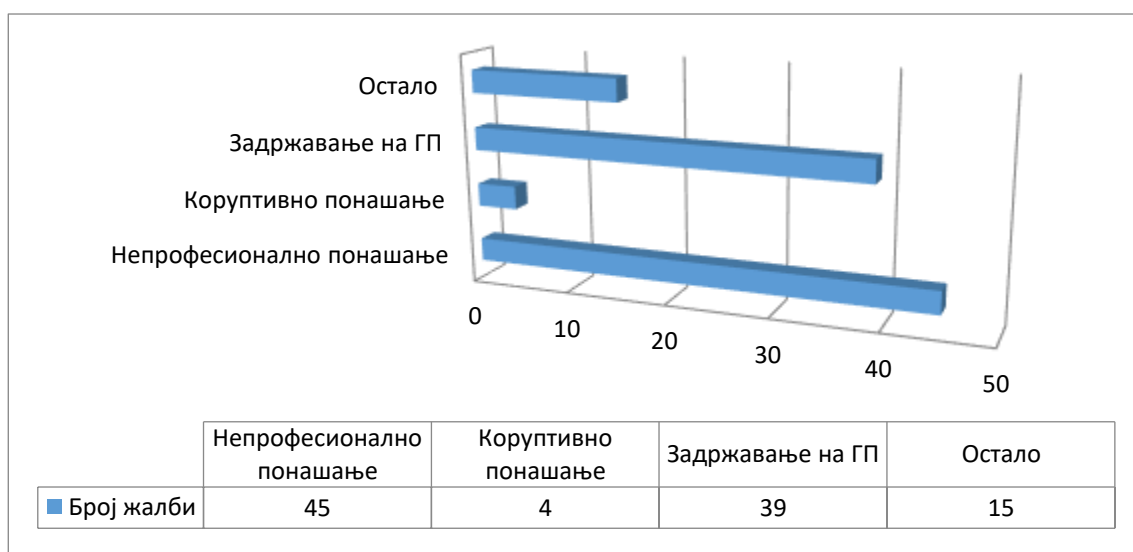
"За малољетна, односно пословно неспособна лица, захтјев за издавање путних исправа подноси један од родитеља уз сагласност другог родитеља, односно други законски заступник",

те члан 8. став (2) Закона о путним исправама:

"Носилац путне исправе држављанин БиХ, млађи од 14 година, односно пословно неспособна лица могу путовати у иностранство у пратњи једног или оба родитеља или законског заступника, односно старатеља, односно мора да има сагласност оба родитеља или законског заступника, односно старатеља, овјерену код надлежног органа, ако путује у пратњи другог лица."

ГРАФИКОН бр. 2 (ГПБиХ)

Број жалби по разлозима подношења

Одјељак Д. Жалбе на рад полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту (СИПА)

Током 2024. године Одбор за жалбе грађана разматрао је једну жалбу поднесену на рад и поступање полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту.

Одбор за жалбе грађана Парламентарне скупштине БиХ закључио је да у поступању полицијских службеника Државне агенције за истраге и заштиту и надлежних органа у овом предмету нису утврђене неправилности ни повреде релевантних закона.

Такође, у вези с овим предметом Одбор за жалбе грађана усвојио је и закључак којим је од Државне агенције за истраге и заштиту затражио достављање детаљнијих извјештаја са јасним навођењем чињеница на основу којих би се недвосмислено могло утврдити на шта се жалба односи, те на којим се доказима заснива закључак о основаности жалби.

Одјељак Е. Жалбе на рад полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ (ДКПТ)

У извјештајном периоду Одбор за жалбе грађана разматрао је седам жалби поднесених на поступке полицијских службеника Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ.

Одбор за жалбе грађана усвојио је седам извјештаја о спроведеној интерној истрази Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ. Међу разматраним жалбама за једну је утврђена основаност навода, те је поднесен приједлог за вођење дисциплинског поступка. Три су оцијењене као неосноване, док ја за три констатовано да нема довољно доказа за утврђивање основаности навода из жалби.

Разлози за подношење жалби углавном се односе на непримјерено и непрофесионално понашање полицијских службеника, те на непримјерену комуникацију са грађанима.

Одјељак Ф. Остале активности Одбора за жалбе грађана

Одбор за жалбе грађана је, на основу Плана рада Одбора за жалбе грађана за 2024, те на основу жалби грађана којима је указано на одређене пропусте приликом вршења граничних контрола усвојио Одлуку да се 22. и 23. 05. 2024. реализује посјета и обилазак граничних прелаза Босне и Херцеговине у надлежности Теренске канцеларије Југ.

Посјета је реализована уз подршку Мисије ОЕБС-а у Босни и Херцеговини.

У склопу ове активности Одбор за жалбе грађана је реализовао посјету и обилазак следећих граничних прелаза Босне и Херцеговине:

1. Међународни гранични прелаз Бијача,
2. Међународни гранични прелаз Црвени грм,
3. Међународни гранични прелаз Неум И,
4. Међународни гранични прелаз Неум ИИ,
5. Међународни гранични прелаз Требимља - Чепикуће,
6. Међународни гранични прелаз Клобук, и
7. Гранични прелаз за погранични саобраћај Аранђелово

Такође, током посјете одржани су и састанци у:

1. Теренској канцеларији Граничне полиције БиХ Југ (Чапљина),
2. Јединици Граничне полиције Неум,
3. Јединици Граничне полиције Требиње, те
4. Заједничком центру за полицијску сарадњу у Требињу.

На основу жалби грађана које су разматране у протеклом периоду на сједницама Одбора, те извјештаја Граничне полиције БиХ о спроведеним интерним провјерама и истрагама, чланови Одбора су током посјете посебно утврђивали стање видео-надзора, стање инфраструктуре на граничним прелазима, стање са обилежјима Босне и Херцеговине и Граничне полиције БиХ, те да ли су информативни плакати Одбора за жалбе грађана постављени на видном мјесту на граничним прелазима.

Током посјете, посебно је истакнута важност примјене етичког кодекса, посебно у контексту професионалног односа полицијских службеника према грађанима приликом граничних провјера и контрола, те потреба да комуникација полицијских службеника са грађанима буде сведена искључиво на професионални ниво.

Одбор за жалбе грађана је током посјета скренуо пажњу на значај етичког кодекса и дјеловања полицијских службеника у складу с његовим одредбама, те сматра да се чином потписивања акта којим се потврђује да се полицијски

службеник упознао са садржајем кодекса, задовољава само форма. Наиме, имајући у виду да се велики број жалби грађана односи на непрофесионално и грубо понашање полицијских службеника, јасно је да се изучавању одредаба и дјеловању полицијских службеника у складу са етичким кодексом мора посветити много већа пажња.

Тешки и нехумани услови за рад на појединим граничним прелазима

Када је инфраструктура објеката Граничне полиције БиХ на граничним прелазима у питању, општа оцјена чланова Одбора за жалбе грађана је да су услови за смјештај и рад полицијских службеника на граничним прелазима који су рађени према постављеним стандардима задовољавајући, док је на осталима лоша, па негдје и крајње недопустива, а што се директно или индиректно одражава и на однос полицијских службеника према грађанима.

Посебно недопустиво стање је на међународним граничним прелазима Требимља-Чепикуће и Орахов до.

Полицијски службеници раде у привремено постављеним, дотрајалим контејнерима који нису адекватно наткривени што ствара потешкоће приликом обављања граничне контроле када су неповољни временски услови, као што је велика врућина, снијег или киша, а посљедицу овога трпе и грађани јер им се путне исправе оштећују. На ову проблематику Гранична полиција БиХ је у више наврата скретала пажњу.

Такође, у неким од ових, може се рећи импровизованим просторима за рад полицијских службеника утврђено је да је питка и техничка вода недоступна, а евидентиран је и недостатак санитарних чворова.

Посебно забрињава да на овим граничним прелазима нису постављене технички задовољавајуће физичке препреке, при чему нема ни рампи ни хоризонталне саобраћајне сигнализације.

Постојеће физичке препреке нису адекватно обиљежене за учеснике у саобраћају у погледу обавезног заустављања возила.

Овакво стање и услови рада значајно демотивишу полицијске службенике, а уједно и резултирају незадовољством грађана и полицијских службеника, при чему се штети и угледу Босне и Херцеговине.

На све ове недостатке Одбор за жалбе грађана већ је указивао у годишњим извјештајима о раду.

Сарадња чланова Одбора за жалбе грађана и полицијских агенција Босне и Херцеговине је изузетно добра. Овом приликом потребно је нагласити и похвалити стручан, темељит и изузетно професионалан рад и понашање службеника који рјешавају представке грађана у Граничној полицији БиХ, Дирекцији за координацију полицијских тијела БиХ, те Државној агенцији за истраге и заштиту, као и представника полицијских агенција који присуствују сједницама Одбора.

Коректан и професионалан однос Одбора према агенцијама и обрнуто даје пуни допринос разумијевању одређених појава, а на које је Одбор према закону обавезан промтно реаговати како би се стандарди у поступању полицијских службеника подигли на виши ниво, с једне стране, а с друге стране, заштитили грађани од сваке врсте непримјереног понашања полицијских службеника.

Одбор за жалбе грађана посебно наглашава ангажман полицијских службеника у јединицама унутрашње контроле, те потребу да се капацитети ових организационих јединица јачају, како кадровски тако и технички.

Узимајући у обзир све спроведене активности Одбора за жалбе грађана, може се закључити да је Одбор све обавезе и активности предвиђене Законом о независним и надзорним тијелима полицијске структуре у БиХ, Пословником Одбора за жалбе грађана и Планом рада за 2024. годину испунио у потпуности, односно у дијелу у којем за реализацију појединих активности нису била потребна додатна новчана средства.

Сходно наведеном, Одбор за жалбе грађана, уз Извјештај о раду за 2024. годину, предлаже Парламентарној скупштини БиХ да усвоји и сљедећи закључак:

- Обавезују се надлежна министарства и институције Босне и Херцеговине да приступе реализацији закључака из Извјештаја о раду Одбора за жалбе грађана за 2022. и 2023. годину, које је Парламентарна скупштина БиХ усвојила и доставила на надлежно поступање.

**Предсједник
Одбора за жалбе грађана
Парламентарне скупштине БиХ
Борис Буха**

Прилози:

- Табеларни приказ одржаних сједница и присуства чланова Одбора у 2024. години

Прилог 1:

- Табеларни приказ одржаних сједница и присуства чланова Одбора у 2024. години

Број и датум одржавања сједнице	Борис Буха	Вјекослав Вуковић	Семир Шут	Хана Кораћ	Мерима Шендеровић	Мирослав ⁴ Јањић	Тихомир Маринчић
36. сједница 29. 01. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
37. сједница 27. 02. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
38. сједница 26. 03. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
39. сједница 22. 04. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
40. сједница 22. 05. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
41. сједница 28. 05. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
42. сједница 14. 06. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
43. сједница 09. 07. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
44. сједница 29. 08. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
45. сједница 19. 09. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
46. сједница 10. 10. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
47. сједница 14. 11. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
48. сједница 11. 12. 2024.	+	+	+	+	+	-	+
Укупно	13/13	13/13	13/13	13/13	13/13	0/13	13/13
Постотак (%)	100	100	100	100	100	0	100

⁴ Члан Одбора Мирослав Јањић поднио је оставку на чланство, након чега је Парламентарна скупштина БиХ усвојила Одлуку о разрешењу дужности члана Одбора за жалбе грађана као независног тијела полицијске структуре Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 79/24).